

בש"פ 8928/23 - עזמי אל נסאסרה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8928/23

לפני: כבוד השופטת ר' רונן

המבקש: עזמי אל נסאסרה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בבאר שבע בעמ"ת 59088-11-23 מיום
28.11.2023 שניתנה על ידי כב' סגן הנשיאה א' ביתן

בשם המבקש: עו"ד אורי בן נתן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בעמ"ת 59088-11-23 (כב' סגן הנשיאה א' ביתן) מיום 28.11.2023, בה קיבל בית המשפט את עררה של המשיבה על החלטת בית משפט השלום והורה על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 27.11.2023 הוגש כתב אישום נגד המבקש בבית משפט השלום בבאר שבע(ת"פ 57172-11-23). על פי הנטען, ביום 14.11.2023 נמצאו במחסן בעסק פיצרייה שבבעלותו של המבקש שני אקדחים וכדורי תחמושת. מעיון בתיק בית המשפט עולה כי המבקש כופר במיוחס לו, וטוען כי האקדחים והתחמושת לא הושמו על ידיו במקום בו

3. המבקש נעצר בליל יום 14.11.2023, והוא מצוי במעצר מאז. בהחלטת בית משפט השלום בבאר שבע(כב' השופטת ד' בונדה) מיום 23.11.2023 במ"י 31648-11-23, הורה בית המשפט על שחרורו של המבקש למעצר בית בפיקוח מפקחים, בשל חולשה ראייתית בתיק (להלן: החלטת השחרור הראשונה).

המשיבה עררה על החלטה זו (עמ"י 51471-11-23. להלן: הערר הראשון), וביום 24.11.2023, בהסכמת הצדדים, הורה בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט ג' דניאל) על עיכוב ביצוע החלטת השחרור הראשונה עד יום 27.11.2023, על מנת לאפשר לבית משפט השלום לבחון את שאלת המעצר במסגרת בקשה למעצר עד תום ההליכים, בעת שיוגש כתב האישום (להלן: ההחלטה על עיכוב ביצוע).

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים (מ"ת 57182-11-23). לאחר שהתקיים דיון במעמד הצדדים, הורה בית משפט השלום (כב' השופט א' אמנו) ביום 27.11.2023 על שחרורו של המבקש למעצר בית תחת תנאים והגבלות (להלן: החלטת השחרור השנייה). בית המשפט קבע כי משלא חל שינוי בחומר הראיות כפי שהוא הובא לפני בית המשפט בהחלטת השחרור הראשונה, הוא אינו יכול לשמש כערכאת ערר, ועליו לאמץ את ההחלטה האמורה - החלטה שכזכור הורתה על שחרורו לחלופת מעצר בשל חולשה ראייתית.

המשיבה לא השלימה עם החלטת השחרור השנייה ועררה עליה לבית המשפט המחוזי (עמ"ת 59088-11-23. להלן: הערר השני). ביום 28.11.2023 קיבל בית משפט קמא (כב' סגן הנשיאה א' ביתן) את הערר השני, והורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים.

בהחלטתו הבהיר בית המשפט כי לאחר שעייין בתיק החקירה ושמע את טענות הצדדים בדיון שהתקיים בפניו, הוא סבור כי קיימות בתיק ראיות לכאורה וכי הן אינן חלשות. בית המשפט הסביר כי המבקש הוא המחזיק הבלעדי בבית העסק והעובד היחיד בו; הוא בעל המפתחות היחידים; ומעבר לכך ובניגוד לקביעת בית משפט השלום, לא מדובר במבנה פרוץ לחלוטין שכל החפץ בכך יכול להיכנס אליו.

עוד קבע בית המשפט כי העבירות המיוחסות למבקש מקימות עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות; ואף נסיבות העניין מגלמות חומרה מיוחדת. זאת בין היתר משום שהאקדחים והתחמושת הוחזקו במקום הזמין לשימוש ולסחר. כמו כן, אין במקרה דנן נסיבות מיוחדות המצדיקות את שחרורו של המבקש לחלופת מעצר.

לבסוף, ציין בית משפט קמא את בקשתה החלופית של המשיבה לקבלת תסקיר מעצר בעניינו של המבקש, אפשרות שהועלתה בדיון שהתקיים לפניו. אולם, בא כוח המבקש התנגד לבקשה זו - בטענה כי הדבר עשוי לארוך זמן רב, וכי יש להניח ששירות המבחן לא יבוא בהמלצה על מעצר בפיקוח אלקטרוני על רקע העבירות המיוחסות למבקש. כן ציין בית המשפט כי בירור התיק לא צפוי להימשך זמן רב.

על החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערר שלפניי.

טענות המבקש

5. בבקשה שלפניי, טוען המבקש כי נפלו מספר פגמים בהליכי המעצר. כך, ההחלטה על עיכוב ביצוע שחרורו של המבקש עד יום 27.11.2023 ניתנה לטענתו בחוסר סמכות, והמבקש נותר לכן במעצר לא חוקי. על פי דין, עיכוב ביצוע החלטה לשחרר אדם המצוי במעצר יכול להינתן למשך 48 שעות בלבד על ידי הערכאה שדנה במעצר. לגישתו, אין בסמכות ערכאת הערר להאריך את עיכוב הביצוע שניתן, ועליה להכריע האם לבטל את החלטת השחרור או להותירה על כנה. למעשה, בית המשפט המחוזי לא הכריע בערר שהוגש לו ולא הורה על ביטול החלטת השחרור.

המבקש ממשיך וטוען כי בכך שעיכב את ביצוע החלטת השחרור, הותיר בית המשפט המחוזי את ההכרעה בערר הראשון לבית משפט השלום, ששאלת המעצר באה לפתחו בשנית במסגרת הליך המעצר עד תום ההליכים. בכך "דילג" בית המשפט המחוזי על שאלת המעצר שבין סיום החקירה לבין שלב הגשת האישום, וייתר את הצורך לדון בה. בדין קבע בית משפט השלום בהחלטת השחרור השנייה כי הוא אינו יכול לשמש ערכאת ערר על החלטת השחרור הראשונה.

עוד טוען המבקש כי בשל ההחלטה על עיכוב ביצוע, עולה השאלה האם בדיון שהתקיים ביום 27.11.2023 בית משפט השלום דן למעשה בשאלת המעצר בשלב "הצהרת התובע", או שמא הוא דן במעצרו עד תום ההליכים. לטענתו, על פי הנחיית בית המשפט המחוזי בהחלטה על עיכוב ביצוע, בית משפט השלום דן בשאלת המעצר בשלב הצהרת התובע. לכן, לא היה מקום להורות על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדובבית המשפט המחוזי במסגרת הערר השני. אילו ידע בא כוח המבקש כי הדיון בבית המשפט המחוזי ביום 28.11.2023 נסב על הבקשה למעצרו עד תום ההליכים, הוא היה מבקש לדחות את הדיון כדי לאפשר לו ללמוד את תיק החקירה ולטעון כדבעי. ברי כי דחייה כזו הייתה גוררת עיכוב ביצוע שחרורו של המבקש פעם נוספת.

לגופו של עניין, טוען המבקש כי שגה בית משפט קמא בקבעו כי אין חולשה ראייתית. כן טעה בית המשפט בכך שלא נדרש לבקשתה החלופית של המשיבה, וקבע כי אין מקום לבחון חלופת מעצר. המבקש מדגיש כי הוא צעיר בן 25, נעדר עבר פלילי וזוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, אף מבלי להידרש לתשובת המשיבה.

7. על פי ההלכה הפסוקה, הרשות לערור ב"גלגול שלישי" לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 תינתן רק במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, או כאשר מתעורר חשש לאי-צדק חמור או עיוות דין (ראו מיני רבים: בש"פ 4781/19

פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.7.2019); בש"פ 3592/23 וורטאו נ' פרקליטות המדינה, פסקה 8 (18.5.2023); בש"פ 5981/23 דרבאס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (11.8.2023)). אני סבורה כי המקרה דנן אינו נופל בגדר אותם מקרים חריגים.

8. המבקש העלה מספר טענות. ראשית הוא טען כי ההחלטה על עיכוב ביצוע ניתנה בחוסר סמכות. לעניין זה, יובהר כי החלטה זו ניתנה עוד ביום 24.11.2023, במסגרת הליך מעצר הימים, והמבקש לא השיג עליה במועד. עוד יוער כי כעולה מפרוטוקול הדיון מיום 24.11.2023, עולה כי ב"כ המבקש (שהיה המשיב באותה בקשה) הסכים לקבל את המלצת בית המשפט לפיה יש לעכב את שחרור המבקש עד למתן החלטה שתיתן בבקשה שתוגש למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים בעת הגשת כתב אישום (ראו עמ' 2 שורות 27-28 לפרוטוקול). משכך, אין מקום להתייחס לטענה זו במסגרת זו.

עוד נטען כי המבקש היה סבור כי הדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי דן למעשה בשאלת המעצר בשלב הצהרת התובע, ומשכך לא ניתנה לו הזדמנות לטעון כדבעי. יש לדחות גם טענה זו שכן הדיון שהתקיים ביום 27.11.2023 בבית משפט השלום והדיון שהתקיים ביום 28.11.2023 בבית המשפט המחוזי התקיימו שניהם לאחר שהוגש כתב אישום, ובמסגרת הליך המעצר עד תום ההליכים.

המבקש אף העלה טענות ביחס להערכתו של בית המשפט את טיב הראיות – כאשר הוא טען כי שגה בית משפט קמא בקבעו כי אין חולשה ראייתית בקושרות אותו למיוחס לו בכתב האישום. מבלי לחוות דעה ביחס לנושא זה לגופו, אינני סבורה כי יש מקום להידרש אליו במסגרת "גלגול שלישי" בהתאם להלכה הפסוקה שנזכרה לעיל.

לבסוף, טוען המבקש כי שגה בית משפט קמא עת התעלם מבקשתה החלופית של המשיבה (בקשה שבא כוח המבקש התנגד לה), להזמין תסקיר מעצר בעניינו של המבקש, בקבעו כי ממילא אין להורות על חלופת מעצר בעניינו. גם בקביעה זו אין מקום להתערב במסגרת "גלגול שלישי". עם זאת, יוער כי פתוחה בפני בא כוח המבקש הדרך להגיש בקשה לבית משפט השלום לעיון מחדש במעצרו – תוך שבבקשה כזו הוא יוכל כמובן לציין את עמדתה של המשיבה בבקשתה החלופית ואת עמדתו שלו (ככל שהיא השתנתה). אם תוגש בקשה כזו, היא תידון על פי שיקול דעתו של בית משפט השלום; ואינני מחווה כל דעה לתוצאתה.

9. סוף הדבר; לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ב בטבת התשפ"ד (24.12.2023).

שׁוֹפֵט